

Windows XP

והכרת המחשב למתחילים

Microsoft Certified
Professional

צור ריכטר-לויין

Microsoft Certified
Professional

עורך ראשי: זהר עמיהוד

עריכה לשונית ועיצוב: שרה עמיהוד

עיצוב עטיפה: שרון רז

מוקדש באהבה רבה לאורן ולדנה, הכוכבים של החיים שלי

שמות המוצרים והשירותים המוזכרים בספר הינם שמות מסחריים רשומים של החברות שלהם. הוצאת הוד-עמי עשתה כמיטב יכולתה למסור מידע אודות השמות המסחריים המוזכרים בספר זה ולציין את שמות החברות, המוצרים והשירותים. שמות מסחריים רשומים (registered trademarks) המוזכרים בספר צוינו בהתאמה.

Windows XP הינו מוצר רשום של חברת Microsoft

ספר זה מיועד לתת מידע אודות מוצרים שונים. נעשו מאמצים רבים לגרום לכך שהספר יהיה שלם ואמין ככל שניתן, אך אין משתמעת מכך כל אחריות שהיא. המידע ניתן "כמות שהוא" ("as is"). הוצאת הוד-עמי אינה אחראית כלפי יחיד או ארגון עבור כל אובדן או נזק אשר ייגרם, אם ייגרם, מהמידע שבספר זה, או מהתקליטור שמצורף לו.

לשם שטף הקריאה כתוב ספר זה בלשון זכר בלבד. ספר זה מיועד לגברים ונשים כאחד ואין בכוונתנו להפלות או לפגוע בציבור המשתמשים/ות.

© כל הזכויות שמורות הוצאת הוד-עמי לספרי מחשבים בע"מ

ת.ד. 6108 הרצליה 46160 טלפון: 09-9564716 פקס: 09-9571582 info@hod-ami.co.il

1-700-7000-44 www.hod-ami.co.il

אין להעתיק או לשדר בכל אמצעי שהוא ספר זה או קטעים ממנו בשום צורה ובשום אמצעי אלקטרוני או מכני, לרבות צילום והקלטה, אמצעי אחסון והפצת מידע, ללא אישור בכתב מאת ההוצאה, אלא לשם ציטוט קטעים קצרים בציון שם המקור.

All Rights Reserved

מסת"ב 965-361-336-7 ISBN

תוכן עניינים מקוצר

15	הקדמה
19	חלק 1 - חומרת המחשב
21	פרק 1 - רכיבי החומרה במחשב האישי
67	חלק 2 - מערכת ההפעלה Windows XP
69	פרק 2 - להתחיל לעבוד עם Windows XP
99	פרק 3 - התאמה אישית של Windows XP
123	פרק 4 - ניהול תיקיות וקבצים
139	פרק 5 - עוד על ניהול קבצים
153	פרק 6 - התאמות והגדרות
169	פרק 7 - תחזוקת המערכת
187	חלק 3 - אינטרנט
189	פרק 8 - אינטרנט על קצה המזלג
201	אינדקס

תוכן העניינים

15	הקדמה
15	במה שונה ספר זה מספרים אחרים?
16	כיצד נשתמש בספר זה?
16	כיצד בנוי הספר?
16	מידע שקל להבין
17	מסגרות אלו מציגות מידע מעניין נוסף
18	זקוק למידע נוסף? קרא ספרים נוספים

חלק 1 - חומרת המחשב

21	פרק 1 - רכיבי החומרה במחשב האישי
21	מחשבים וחומרה (Hardware)
22	רשת התקשורת (System Network)
23	מארוז
26	לוח אם
27	חריצי הרחבה
28	מעבד (CPU)
28	תפקוד המעבד
29	מה משמעות שם מודל המעבד ובמה זה עוזר?
30	זיכרון פנימי
31	שמור, שמור ועשה גיבוי
31	האם גם תוכנות המחשב זקוקות לזיכרון?
31	סוגי הזיכרון שבמחשב
32	RAM ו-ROM
32	רכיבי זיכרון
34	מידות במחשב: בתים (bytes), kilobytes, ו-megabytes
34	ספק מתח פנימי
35	זיכרון חיצוני
35	דיסקטים
36	ההכנות לקראת שימוש בדיסקט חדש
37	כיצד למנוע מחיקת נתונים בטעות?
37	כיצד לאבטח את הנתונים על-גבי הדיסקטים
38	דיסק קשיח - Hard Disk
39	כונן הדיסק
40	מחיצות (partitions)
40	Tape Drive - סרט מגנטי
41	כונן תקליטורים - CD-ROM
42	כונן CD-R/CD-RW
42	כונן DVD-ROM
42	כונן DVD-RAM
42	ZIP Drive
43	JAZ Drive
43	PC Card Drive
44	DiskOnKey
44	מקלדת
45	עכבר
46	צג (מסך)
47	רזולוציית מסך

48	מספר צבעים
48	זיכרון כרטיס מסך
48	כרטיס מסך
48	מסכי LCD
49	מדפסת
50	מדפסת סיכות
51	מדפסת לייזר
53	מדפסת הזרקת דיו
54	תוויין
54	מדפסת וידאו
55	סורק
55	ברקוד
56	קורא פס מגנטי
57	קורא דיו מגנטי
57	זיהוי ביומטרי
57	רמקולים
58	מודם/פקס
59	ISDN
60	ADSL
60	מודם כבלים
60	מצלמה דיגיטלית
61	מצלמת וידאו
62	יציאות המחשב
63	תוכנה
63	מערכת הפעלה
65	יישומים
66	היכן לאחסן את כל התוכנות?

חלק 2 - מערכת ההפעלה Windows XP

69	פרק 2 - להתחיל לעבוד עם Windows XP
69	הפעלת המחשב
70	שתיים שהן אחת
70	כניסה לרשת
70	צעדים ראשונים במערכת ההפעלה החדשה
71	עבודה עם העכבר
71	הזזת העכבר
72	הפעלת העכבר
73	שורת המשימות (Taskbar)
73	חלונות וריבוי משימות
74	בכל מחשב יש מערכת הפעלה
74	הפעלת יישומים
75	תפריט התחלה
77	קיצור דרך
77	עבודה בחלונות
78	קיבוץ לחצנים
78	הפעלת יישומים
79	שינוי גודל החלון
81	גלילת חלונות
82	יציאה מיישום
83	השימוש בתפריטים
84	תיבות דו-שיח
86	לחיצה ימנית בעכבר - תפריטי קיצור

87	שורת המשימות
87	לחצן התחל
87	לחצני שורת המשימות
89	מגש שורת המשימות
90	השימוש בתפריט הקיצור עבור לחצני שורת המשימות
91	התאמה אישית של שורת המשימות
91	הזזת שורת המשימות
92	שינוי גודל שורת המשימות
93	הגדרת מאפייני שורת המשימות
95	מה עושים אם שורת המשימות נעלמת
96	החלפת משתמש
97	יציאה מ-Windows XP וכיבוי המחשב

פרק 3 - התאמה אישית של Windows XP

99	שינוי עיצוב מסכי Windows למראה הרצוי
99	שינוי רקע לשולחן העבודה
103	שומר מסך
105	צריכת חשמל
106	חידוש פעולה לאחר הפעלת שומר המסך
106	שינוי מראה
107	רזולוציית המסך
109	הגדרת איכות צבע
110	אפשרויות נוספות
111	אתחל מול החל
112	תפריט הקיצור של שורת המשימות
113	הגדרת אפשרויות תצוגה של שולחן העבודה
115	הגדרת אפשרויות תצוגת תיקיות
116	השימוש במספר חלונות
117	חלונות ברקע וחלונות בקידמה
118	קבלת עזרה נוספת כשצריך
120	עזרה בתיבות דו-שיח
121	לצאת כאשר אתה תקוע

פרק 4 - ניהול תיקיות וקבצים

123	סמלים, קבצים ותיקיות
123	סמלים
124	תיקיות
125	קבצים
125	החוקים למתן שמות לקבצים ותיקיות
126	סיומות של שמות קבצים
126	דפדוף באמצעות המחשב שלי
128	דפדוף באמצעות סייר Windows
130	הגדרות תצוגה
132	מידע נוסף על דיסק, תיקיה וקובץ
132	הצגת מידע על סיומת קובץ
134	העתקה, העברה ומחיקה
137	טיפים להעברה/העתקה מוצלחת
138	יצירת תיקיה חדשה (ועוד)

פרק 5 - עוד על ניהול קבצים

139	אחסון מידע על דיסקט (תקליטון)
140	שימוש בסל המיחזור
141	כיצד לרוקן את סל המיחזור
142	שחזור קבצים מסל המיחזור

143	התאמה אישית של סל המיחזור
143	נפח סל המיחזור
143	סל המיחזור משתמש בשיטת "ראשון נכנס ראשון יוצא"
144	דלג על האזהרה לפני המחיקה
144	דלג על סל המיחזור
146	חיפוש
146	הגדרת חיפוש
148	דרכים נוספות להפעלת חיפוש
148	הפעלת חיפוש משולחן העבודה
148	הפעלת חיפוש מהסייר
149	עבודה עם תוצאות חיפוש
150	שמירת תוצאות החיפוש
150	יצירת שיוך

153 פרק 6 - התאמות והגדרות

153	יצירת קיצור דרך
155	העכבר
156	לחצני העכבר ומהירות תגובתו
157	עכבר לשמאליים
157	קביעת מהירות הלחיצה הכפולה
157	מצביעים
158	בחירת ערכת מצביעים חדשה
158	בחירת סמנים יחידים
159	יצירת ערכת מצביעים אישית
160	סמנים נוספים
160	הגדרת תנועת הסמן
160	מהירות הסמן
161	הצמד אל
161	הראות
162	התאמה אישית של פריטים במגש
164	המקלדת
164	הגדרת השהיה לפני חזרה
164	קצב חזרה
165	גם להתנגדות המקשים יש כאן תפקיד
166	הגדרת קצב הבהוב הסמן
166	מקלדות Windows
167	הדפסה מהירה

169 פרק 7 - תחזוקת המערכת

169	גיבוי
169	תכנון אסטרטגיית גיבוי
170	גבה הכל - כל יום
170	רוב תוכניות הגיבוי דוחסות את הקבצים
171	גבה את הקבצים המשתנים מדי יום
171	תכנון השימוש במדיית גיבוי
172	גיבוי באמצעות תוכנית הגיבוי של Microsoft
174	סוגי גיבויים
176	גיבוי תיקיות נבחרות
176	שחזור מגיבוי
177	השימוש בכלי המערכת
178	מאחה הדיסק
179	FAT, FAT32 או NTFS - מה זה?
182	משימות מתוזמנות
183	ניהול דיסקים

183	הכרטיסיה כללי בתיבת הדו-שיח של מאפייני הדיסק הקשיח
185	הכרטיסיה כלים בתיבת הדו-שיח של מאפייני הדיסק הקשיח

חלק 3 - אינטרנט

189	פרק 8 - אינטרנט על קצה המזלג
189	מה זה אינטרנט?
189	הכל נמצא באינטרנט
190	מהי רשת האינטרנט?
190	כיצד מאורגן המידע בשרת?
191	כיצד פועלות כתובות אינטרנט?
192	אז מה הכתובת שלי?
193	כתובות אתרים באינטרנט
194	איזה מידע נמצא באתר?
194	איתור מחט בערימת שחת באינטרנט
195	מה עוד ניתן לעשות באינטרנט?
196	כיצד מתחברים לאינטרנט?
196	מי על הקו?
197	איזו תשתית צריך כדי להתחבר?
199	תשתית חיבור באמצעות מודם אנלוגי
199	תשתית חיבור באמצעות ISDN או ADSL
200	תשתית חיבור באמצעות מודם כבלים
200	מה צריך כדי להתחבר?
200	התחברות באמצעות מודם או ISDN
200	התחברות באמצעות ADSL או כבלים

201 אינדקס

פרק 1

רכיבי החומרה במחשב האישי

מחשבים וחומרה (Hardware)

המחשבים ושאר היחידות הפיסיות המרכיבות את מערכת המחשב מבצעים את עיבוד הנתונים. האבחנה המקובלת ביניהם היא לפי משפחות, מחיר וכושר עיבוד.

משפחות המחשבים המקובלות הן אלו:

◀ **סייענים דיגיטליים אישיים** (PDA - Personal Digital Assistance). מחשב אישי קטן מימדים, כדוגמת Palm Pilot או iPAQ, המסוגל לבצע פעילות מוגבלת (יחסית למחשב אישי), כגון: ארגון וניהול רשימת קשרים, הוצאות, תזכירים ולוח זמנים. למכשיר יכולת חיבור למחשב האישי כך שניתן לסנכרן אותם בכל הנוגע לניהול לוח הזמנים והאירועים. ניתן לחבר את ה-PDA לאינטרנט, לשלוח ולקבל דואר אלקטרוני. חיבור מעניין נוסף נעשה במכשיר הנקרא pdQ שהוא למעשה שילוב של Palm Pilot וטלפון סלולרי. מכשירי iPAQ הם מבוססי מערכת הפעלה Windows CE ומאפשרים, בנוסף למוזכר כאן, גם ביצוע מטלות משרדיות באמצעות יישומים ייעודיים (כגון יישומי Microsoft Office המיועדים לעבודה בסביבת Windows CE).

◀ **מחשבים אישיים** (Personal Computers) בתצורות שונות (Desktop, Laptop, Notebook) ובעלי מעבדים שונים (משפחת מעבדי Pentium X, Itanium, PC, מעבדי G4 למחשבי Mac וכדומה). מערכות ההפעלה הנפוצות במחשבים אלה הן Windows 9x/NT/2000/XP, System10 ו-LINUX.

◀ **תחנות עבודה** (Workstations) הן מחשבים שולחניים חזקים יותר המיועדים למשימות עיבוד נתונים חזקות במיוחד: תיב"מ (תכנון ייצור בעזרת מחשב, או באנגלית CAM, Computer Aided Manufacturing), מערכות מידע גיאוגרפיות (GIS), תלת-מימדית וכדומה. החוזק שלהם עשוי לבוא לידי ביטוי בעבודה עם יותר ממעבד אחד, דיסקים מהירים יותר, מסכים גדולים יותר וחיבור למיכשור ייעודי לצורך ביצוע העבודה.

◀ **שרתים** (Servers) הם מחשבים חזקים המשמשים כשרתי עיבוד נתונים ברשתות תקשורת מקומיות. בדרך כלל אלה מחשבים מהירים ובעלי קיבולת אחסון גבוהה יותר ממחשבים אישיים, כי הם משרתים בו-זמנית מספר רב של משתמשים. מערכות ההפעלה הנפוצות בשרתים הן: WindowsNT/2000/.net, Unix, Solaris, NetWare ועוד.

◀ **מחשבי מיני** (Mini Computers) הינם בעלי כושר עיבוד ועוצמה גדולים יותר ומשרתים מספר רב של משתמשים כגון AS/400 של יבמ.

◀ **מחשבים מרכזיים** (Main Frames) הם המחשבים המרכזיים של הארגון, המשרתים מספר רב של משתמשים (מאות רבות) ומאחסנים כמויות עצומות של נתונים. הידועים במשפחה זו הם המחשבים המרכזיים של חברת יבמ.

◀ **מחשבי על** (Super computers). משפחת מחשבים זו מותאמת לביצוע חישובים מורכבים במיוחד ובמהירות עצומה. יישומים מקובלים למחשבים אלה הם חיזוי מזג אוויר, סימולציות מורכבות, מחקר גרעיני וכד'.

כיום, עם הגידול בעוצמת המחשוב, הגבולות בין קבוצות השונות מטשטשים, במיוחד בין קבוצות המחשבים האישיים לתחנות העבודה. באוניברסיטת תל-אביב ניתן למצוא מחשבים מכל המשפחות הנ"ל.

רשת התקשורת (Network System)

מרכיב עיקרי בכל מערכת מחשוב מודרנית הינו רשת התקשורת. במשך השנים היינו עדים למעבר משיטות עיבוד נתונים באצווה (Batch) לעיבוד נתונים מקוון (Online). כיום ניתן לומר שכל מערכת מידע מכילה מרכיב של עיבוד מקוון. הגישה לנתונים מרחוק הפכה לאחד המאפיינים של המחשוב המודרני - סוכן הנסיעות מבצע הזמנת כרטיסי טיסה במחשב הנמצא בארה"ב, או איש משרד הפנים באילת שמבצע פעילות במחשב שבירושלים וכד'. ניתן לומר שהיום המיקום הפיסי אינו מהווה מגבלה. מקובל לחלק את רשתות התקשורת לשתי קבוצות:

◀ **רשתות תקשורת מקומיות**, רת"מ - LAN (Local Area Networks)

◀ **רשתות מרחביות** - WAN (Wide Area Networks)

הרשתות השונות מחוברות ביניהן ומאפשרות בניית תצורות מורכבות ביותר. הופעת רשתות התקשורת יחד עם הופעת המחשבים האישיים שינו למעשה את פני עולם המחשוב. החל מעבר ממחשוב מונוליטי, שבו כל העיבוד מתבצע במחשב המרכזי אל סגנון מחשוב הנקרא **שרת/לקוח** (Client/Server) המאפשר לחלק את העבודה/עיבוד הנתונים בין מחשב המשתמש לבין מחשב השרת. המחשב האישי בעל היכולות הגרפיות רבות העוצמה איפשר מעבר ממערכות מידע המבוססות על מסופים עם ממשק טקסטואלי, אל מערכות המבוססות **ממשק משתמש גרפי** - GUI (Graphical User Interface) המקלות על המשתמש את השימוש במערכות אלו.

מארג

אתה יכול להתייחס למארג המחשב **כחידת מערכת** (system unit), או לראות אותו כתזמורת המורכבת מכלי נגינה שונים, כשאתה ממלא את תפקיד מנצח התזמורת. כל הכלים פועלים יחד כדי לבצע, בתהליך הנקרא **עיבוד** (process), את ההוראות שלך (זה הקלט, input) ליצירה מוסיקלית חדשה (שהיא הפלט, output). מצד אחד, כל החלקים ביצירה שלך שווים ומצד שני, הם תלויים זה בזה.

בעברית פשוטה!

קלט (input) הוא סוג של עובדות, ערכים ובקצרה - **נתונים** (data) - שנכנסים למחשב שלך. **פלט** (output) הוא סוג של **מידע** (information) שיוצא מהמחשב לאחר שהמחשב עיבד אותו באופן מסוים. לדוגמה, אם אתה מבקש מהמחשב לחבר שתיים ועוד שתיים, "שתיים" הם קלט. התשובה שמתקבלת (4) היא ה"פלט". המתבקש מכאן: שכל מה שאתה צריך מהמחשב הוא להפוך כל קלט לפלט. ובמילים אחרות - **עיבוד נתונים** (data processing).

לפניך רשימת אביזרים אופיינית הנמצאים במארג המחשב האישי (תרשים 1.1):

◀ ספק כוח (power supply)	◀ כונן דיסקטים (floppy disk drive)
◀ לוח אם (motherboard)	◀ כונן תקליטורים (CD)
◀ מעבד (cpu)	◀ כונן DVD
◀ חריצי הרחבה (expansion slots)	◀ כרטיס מסך/גרפי (graphic adapter)
◀ זיכרון מטמון (cache memory)	◀ כרטיס קול (sound card)

◀ כרטיס רשת (network card)

◀ זיכרון פנימי (RAM)

◀ כרטיס מודם/פקס

◀ דיסק קשיח (hard disk drive)

בהמשך הפרק מתוארים המושגים הללו ברמות פירוט שונות.

פרק 2

להתחיל לעבוד עם Windows XP

מערכת ההפעלה (Operating System) היא הבסיס לכל פעולה שאתה מבצע באמצעות המחשב שלך. היא מספקת למפתחי התוכנה את הסביבה לפיתוח תוכנות, שבהן משתמשים.

ממשק משתמש גרפי - GUI (Graphical User Interface) הופך את מערכת ההפעלה לקלה לתפעול. הוא מעניק "אישיות" למחשב, מאפשר את התקשורת בין המחשב למשתמש. ממשק המשתמש הגרפי משחרר את המשתמש מהקלדת פקודות מעורפלות כדי לגרום למחשב לפעול עבורו. לחיצה על העכבר מעבירה למחשב וליישומים המופעלים בו הוראות עבודה ברורות - שיטת עבודה קלה ונוחה יותר!

הפעלת המחשב

Windows XP משמשת כמערכת הפעלה, ולכן היא נטענת באופן אוטומטי כאשר מפעילים את המחשב. למרות שפעולת הטעינה אוטומטית, היא אינה מיידית. המחשב ו-Windows XP צריכים ל"התעורר" ולבצע מספר "עבודות בית" לפני שיהיו מוכנים להתחיל לעבוד. במהלך פעולות אלו, ניתן לראות מספר הודעות המופיעות על המסך הנקי ובסוף, את מסך הכניסה של Windows XP בה עליך לבחור משתמש. הייה סבלני למספר דקות (תלוי במהירות המחשב שלך ובכמות היישומים המותקנים בו).

הערה!

אם בעת התקנת מערכת ההפעלה נוצר רק חשבון משתמש אחד (של מנהל המערכת) אז ייתכן ולא יופיע מסך בחירת המשתמשים.

שתיים שהן אחת

כל מי שקורא משהו שנכתב בעיתון לגבי Windows XP שואל את עצמו "רגע, שמעתי וקראתי שיש שתי גרסאות, נכון? אז באיזו גרסה מדובר? Home Edition או Professional?". נכון. יש שתיים, אבל הן בעצם אותו הדבר (כמעט). החלוקה היא בעיקר למערכת המיועדת לשוק הפרטי ומערכת המיועדת לשוק הארגוני. ההבדלים בין השתיים הם קטנים, ולמשתמש הביתי אין יתרון ממשי ברכישת הגרסה הארגונית (Professional). ובכלל, אם תתקין את Windows XP Professional במחשב שאינו מחובר לרשת מחשבים היא תיראה ותתנהג בדיוק כמו Windows XP Home Edition.

בעצם, קיים הבדל מזערי נוסף, והכוונה היא לשפת ממשק המשתמש. ממשק המשתמש של Windows XP תורגם לעברית מראשיתה של מערכת ההפעלה. לכן, קיימים בשוק מחשבים שמותקנת בהם הגרסה העברית וכאלה בהם מותקנת הגרסה האנגלית. בשני המקרים התמיכה בעברית היא מובנית (Built-in) וספר זה מציג את הגרסה בעלת ממשק המשתמש בעברית.

כניסה לרשת

שתי גרסאות Windows XP מאפשרות עבודה ברשת. ההבדל הוא שהגירסה הביתית מאפשרת עבודה בסביבת קבוצת עבודה (שבה אבטחת המידע פחות קריטית) ואילו הגירסה הארגונית דורשת שרת (server) שיאמת את הכניסה שלך לרשת ולתחום הרשת (domain). בשרת זה מאוחסנים נתוני כל המשתמשים והמחשבים הרשאים להיכנס לתחום הרשת, ובעת ניסיון הכניסה שלך הוא בודק במסד הנתונים הפנימי שלו אם שם המשתמש והסיסמה שהקלדת (והמחשב באמצעותו אתה מנסה להיכנס למערכת) תואמים לרישומים אצלו. אם יש התאמה - תוכל להיכנס לרשת ולעבוד. אחרת - תידחה כניסתך. במערכת הביתית אין צורך באימות של שרת. מערכת ההפעלה היא זו שתבצע את הבדיקה באופן מקומי, ולכן גם אין צורך לבדוק אם המחשב רשאי להתחבר לרשת).

צעדים ראשונים במערכת ההפעלה החדשה

לאחר שבחרת במשתמש שלך (לחצת על שם המשתמש הרצוי במסך הפתיחה) יופיע מרחב העבודה הראשוני שלך, הנקרא **שולחן העבודה** (desktop) של Windows XP. נכון שהוא נראה דומה לחצר של הטלטאביז? ב-Microsoft החליטו שזו התמונה המרגיעה ביותר שניתן למצוא, והם מעוניינים שתתחיל את עבודתך באופן רגוע ושקט. בלי לחץ.

על שולחן העבודה של Windows XP תמצא רק את **סל המיחזור** (Recycle Bin) ואת שורת המשימות. זה כל מה שדרוש לך להתחיל את עבודתך.

תרשים 2.1

שולחן העבודה. אחו ירוק, שמיים תכולים וענני קיץ. מראה נהדר לימי החורף הקרים בהם האחו הוא בוץ והשמים קודרים. לימי הקיץ תוכל לבחור בתמונה חורפית.

עבודה עם העכבר

הזזת העכבר

הפעלת העכבר אינה פעולה טבעית לרוב המשתמשים החדשים במחשב.

יש לראות בעכבר מקום משענת לכף היד. פרישת כל כף היד על העכבר, כשהאצבע והאמה ממוקמות בעדינות על לחצני העכבר. העכבר עצמו צריך לגעת בכל כף היד (דומה להנחת יד על כרית). יש לאפשר לאמת היד לגעת במשטח עליו מונח העכבר ואז להרפות את השרירים המכווצים. אם תנוחה זאת אינה נוחה, יש להירגע ולהתרווח עד למציאת תנוחה נוחה ונכונה. שים לב שהמרפק שלך אינו באוויר ושלא רק קצות האצבעות נוגעות בעכבר, בצורה כזו היד תצנח מעייפות כעבור מספר דקות (או שתפתח שרירים נהדרים!).

עתה ניתן ללחוץ על לחצן העכבר: הדרך בה חובקת היד את העכבר צריכה לשמור עליו מקפיצות כשמתבצעת לחיצה באמצעות האצבע המורה. אין לנעוץ את האצבע, יש ללחוץ כלפי מטה בעדינות.

צריך מעט אימון כדי להגיע לשליטה על תנועת העכבר והזזת הסמן, מהמקום בו הוא נמצא למקום חדש. המפתח לשליטה הוא הפיכת כל תנועה לנוחה, טבעית וזורמת. אין צורך בתנועת כל היד בזמן הנעת העכבר ממקום למקום, תנועה קטנה של שורש כף היד היא התנועה הנחוצה, כדי להניע את סמן העכבר על פני המסך. נעילת היד בתנוחה אחת קבועה והנעת העכבר בתנועות מאולצות בלבד הינה עבור משתמשי המחשב מרשם בדוק ללקות בהתכווצויות שרירים.

הפעלת העכבר

העכבר הוא אמצעי הפיקוד הטוב ביותר ב-Windows. השימוש בעכבר פשוט למדי: הזזת העכבר על שולחן, על לוח או על כרית (פד), גורמת לסמן העכבר (Cursor) לנוע במקביל לתנועות אלו. לפני שנתקדם הלאה, עיין בטבלה הבאה, בה מצוינות פעולות שכיחות בעכבר.

פעולה	אופן היישום
הצבעה	מקם את סמן העכבר מעל פריט כלשהו במסך (כגון: סמל, תפריט).
לחיצה	לחץ על לחצן העכבר השמאלי, ושחרר.
לחיצה-ימנית	לחץ על לחצן העכבר הימני, ושחרר.
לחיצה כפולה	לחץ פעמיים ברציפות על לחצן העכבר השמאלי, ושחרר.
בחירה	לחץ על פריט. הפריט מסומן בצבע שונה או שהוא מוקף במסגרת.
גרירה	הצב את סמן העכבר מעל פריט כלשהו, לחץ על לחצן העכבר השמאלי והחזק אותו לחוץ, כעת הזז את העכבר. הפריט עליו אתה מצביע נגרר לאורך המסך. שחרר את לחצן העכבר כדי "להפיל" את הפריט במקומו החדש. פעולה זו נקראת גרור ושחרר .

הערה!

כאשר אני אומר "לחיצה כפולה" אני לא מתכוון ללחוץ שתי לחיצות. שתי לחיצות הן לחיצה, השהייה קצרה ולאחריה לחיצה נוספת, ואילו לחיצה כפולה הן שתי לחיצות הבאות ברצף אחת אחרי השנייה. ייקח לך מעט זמן לתרגל זאת, אבל תתרגל.

הערה!

הפעלת העכבר מתייחסת להגדרות ברירת המחדל של Windows XP, כלומר: לחיצה כפולה להפעלת פריט ולחיצה בודדת לבחירה. בהמשך תלמד כיצד לשנות הגדרות אלה.

טיפ!

עד כמה שהדבר נשמע מוזר - הדרך הטובה ביותר להתאמן בשימוש בעכבר היא באמצעות משחק סוליטייר. משחק זה כולל בחובו שימוש בכל תכונות העכבר (כמעט), כגון הצבעה, לחיצה, לחיצה כפולה, לחיצה ימנית, גרירה ושחרור וכדומה. אז אל תתבייש לשחק סוליטייר, תמיד תוכל לומר שאתה מתאמן בשימוש בעכבר.

שורת המשימות (Taskbar)

שורת המשימות (Taskbar) היא השורה שנמצאת לרוחב הקצה התחתון של המסך. בקצה השמאלי של שורת המשימות נמצא השעון וסרגל הכלים להחלפת השפה ובקצה הימני נמצא לחצן **התחל** , ובקצה הימני נמצא לחצן **התחל** , שהוא נקודת הפתיחה בגישה לכל רכיב כלשהו של מערכת ההפעלה. בין השעון ללחצן **התחל** ייתכן שמופיע **סרגל הכלים להפעלה מהירה** (Quick Launch bar) ממנו ניתן להפעיל מספר יישומים עיקריים. סרגל זה ניתן להתאמה אישית. בין כל אלו קיים מרחב "נקי" שיכול להתמלא בלחצנים נוספים - לחצן עבור כל יישום הפועל באותו הזמן, וזאת מדוע? מפני ש-Windows XP תומכת ב**ריבוי משימות (Multitasking)**, ניתן להפעיל יותר מיישום אחד בו-זמנית. לחצני שורת המשימות מקלים על המעבר מיישום אחד לאחר.

חלונות וריבוי משימות

כיצד מתבצעת פעולה זו? במהלך כתיבת מסמך במעבד תמלילים רוצים לערוך חישובים בגיליון אלקטרוני (כדי להוסיף למסמך קצת "בשר"). אין בעיה - מפעילים את יישום הגיליון האלקטרוני.

במהלך הפעלת יישומים ב-Windows, נפתח חלון מיוחד עבור כל יישום. החלונות השונים יכולים לחפוף זה את זה, ולכן אפשר להציג חלונות רבים, ולמעשה - להפעיל מספר בלתי מוגבל של יישומים, בהתאם למגבלת זיכרון המחשב.

כיצד מזהה Windows איזה יישום פעיל ברגע מסוים? פשוט מאוד. למרות שניתן להפעיל בו-זמנית מספר בלתי מוגבל (כמעט) של יישומים, רק יישום **אחד** יכול להיות היישום הפעיל, ולפעול בהתאם להוראות שהוא מקבל. יישום זה נמצא תמיד בקידמה, לפני שאר החלונות. שאר היישומים יכולים להמשיך ולפעול ברקע, לערוך חישובים למשל, להוריד קבצים מהאינטרנט, ללא התערבות המשתמש.

הפס לרוחב גבולו העליון של חלון נקרא **שורת כותרת (Title Bar)**. בדרך כלל, שונה צבע שורת הכותרת ביישום הפעיל, לעומת שורת הכותרת בחלונות היישומים שברקע, שלמעשה אינן פעילות. דבר זה עוזר לזכור איזה חלון פעיל כעת.

בכל מחשב יש מערכת הפעלה

בכל מחשב יש מערכת הפעלה. במחשב שלך מותקנת מערכת ההפעלה Windows XP, וזו הסיבה שרכשת ספר זה. אם אין ברשותך מערכת הפעלה Windows XP החזר ספר זה למדף הספרים בחנות.

חלקה של מערכת ההפעלה "שקוף" למרבית המשתמשים. הפעמים הבודדות שבאים איתה במגע הן בהפעלה של מספר תוכניות שירות הכלולות כחלק מ-Windows: הפעלת יישומים, סידור וארגון תיקיות וארגון מראה מערכת המחשב.

היישומים הם אלה המאפשרים למשתמש לבצע דברים מעניינים במחשב. המגמה המסתמנת כיום בשוק המחשבים היא, שרוב היישומים החדשים והמעניינים יפעלו בסביבת Windows XP, בהקדם.

טיפ!

Windows XP היא מערכת הפעלה חדשה יחסית. היא פועלת מצוין עם יישומים שתוכננו במיוחד עבורה, אך עדיין ניתן להפעיל בה גם יישומים רבים שנוצרו לפעול בסביבת מערכות הפעלה קודמות (ובעיקר אלה שנוצרו עבור Windows Me ו-Windows 2000).

למשתמש הקצה יש יתרון בעבודה בסביבת Windows: קיימת אחידות, כל היישומים פועלים באופן זהה (ממשק המשתמש הגרפי הוא ה"אחראי" לאחידות). המשמעות - כל יישום חדש שתרכוש ותתקין הופך קל ללימוד, וכשתגיע ליישום השלישי שלך, הכל ייראה כבר מוכר.

הפעלת יישומים

קרוב לוודאי שיש יותר מדרך אחת בה תוכל להגיע מהבית למקום העבודה שלך. באופן דומה, Windows XP מאפשרת מספר דרכים להפעלת יישומים.

תפריט התחלה

במחשב בו מותקנת מערכת הפעלה Windows XP וזו לך הפעם הראשונה שאתה מפעיל אותו - הדרך היחידה להפעלת יישום היא באמצעות תפריט התחלה (מגיעים אליו באמצעות לחצן התחלה). התהליך יכול להיראות מגושם מעט בתחילה, אבל ברגע שמתרגלים אליו, רואים כמה קל להפעיל יישומים באמצעותו.

תרגול

כעת נתרגל שני דברים: פתיחת יישום באמצעות לחצן התחלה וגם מעט את השימוש בלחצני העכבר השונים (הימני והשמאלי). את התרגול תבצע במחשב שלך, ורוב הסיכויים שהקלפים שיחולקו לך יהיו שונים מאלו שחולקו לי בעת ההדגמה. לכן, הבט בתמונת המסך (תרשים 2.3) וראה למה אני מתכוון.

1. הזז את סמן העכבר והצב אותו מעל לחצן התחלה בשורת המשימות.

2. לחץ לחיצה אחת על הלחצן השמאלי של העכבר.

3. הזז את סמן העכבר והצבע על כל התוכניות למספר שניות. רשימת קבוצות היישומים שבתפריט המדורג נפרשת. הזז את סמן העכבר והצבע על המילה משחקים.

4. מהתפריט המדורג הנוסף שנפרש, זה שמכיל את רשימת היישומים שבתפריט משחקים (ראה תרשים 2.2), לחץ באמצעות לחצן העכבר השמאלי על סוליטייר. המשחק סוליטייר מופעל מייד.

5. הצבע על הקלף בחפיסת הקלפים ההפוכה. כלום לא קורה.

6. לחץ לחיצה בודדת באמצעות לחצן העכבר השמאלי על חפיסת הקלפים.

7. שלושה קלפים מהחפיסה נפתחים.

8. הצבע על קלף המלכה (העליון בשלושת הקלפים שנפתחו בתרשים 2.3), לחץ עליו לחיצה שמאלית והחזק את לחצן העכבר לחוץ.

9. כעת, גרור את קלף המלכה אל מעל לקלף המלך (השני משמאל).

10. כשהקלף נמצא מעל לקלף המלך שחרר את לחצן העכבר.

11. לחץ לחיצה כפולה על האס. הקלף קופץ ותופס מקום באחת מהחפיסות העליונות (אליהן מועברים הקלפים). לחיצה כפולה מעבירה את הקלף עליו לוחצים לחפיסת הצבע של הקלף.

12. כעת גרור את הקלף 2 תלתן מעל הקלף 3 לב ושחרר את לחצן העכבר.

13. לחץ לחיצה ימנית על האס לב שחור. הקלף קופץ ותופס מקום ליד האס הקודם. הלחיצה הימנית מקפיצה את כל הקלפים הזמינים ישירות למקומם. במקרה וכל הקלפים פתוחים ומסודרים, אזי תסיים לחיצה ימנית את המשחק במהירות, וכך גם תוסיף לעצמך נקודות.

14. לסיום, בתיבת הדו-שיח סוליטייר השואלת האם לחלק שוב? לחץ על לא (הרי אנחנו לא כאן כדי לשחק) וסגור את החלון על ידי לחיצה באמצעות הלחצן השמאלי של העכבר על הלחצן ❌ שבפינת חלון היישום.

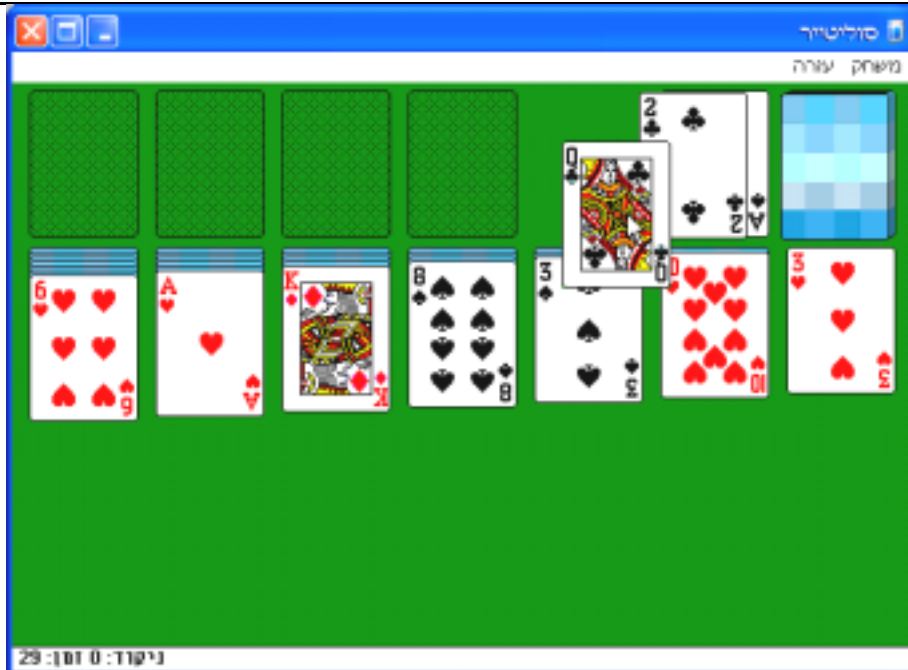
תרשים 2.2

אפשר להפעיל את רוב היישומים באמצעות לחיצה על לחצן התחל, ומעבר באמצעות תפריטים מדורגים עד ליישום המבוקש.

טיפ!

לאחר התקנה של תוכנה חדשה, כאשר תלחץ על התחל יופיע בלון עזרה קטן לצד הקישור כל התוכניות ובו יהיה כתוב תוכניות חדשות הותקנו. קבוצת רכיבי התוכנה החדשים שהותקנה תופיע בצבע שונה מיתר הפריטים בתפריט, כדי להדגיש איזה הוא הפריט החדש.

תרשים 2.3

המשחק סוליתיר הוא הדרך הטובה ביותר להתאמן בשימוש בעכבר. הוא משלב את כל הפעולות העכבר, כגון הצבעה, לחיצה, גרירה ושחרור וגם לחיצה כפולה ולחיצה ימנית.

קיצור דרך

סמלי קיצור הדרך ב-Windows מאפשרים הפעלת יישומים מועדפים במהירות (לעיתים קרובות מגיעים קיצורי הדרך עם תוכנית ההתקנה). את סמל קיצור הדרך ניתן לזהות בקלות רבה, על פי תוספת החץ הקטן המופיעה בפינת סמל היישום (מסומן בעיגול). סמלי קיצורי דרך מופיעים על שולחן העבודה, או בתיקה, יחד עם כלים נוספים. בדרך כלל נוספים על שולחן העבודה סמלי קיצור דרך לאחר התקנתה של תוכנה חדשה (אך לא תמיד).

השימוש בסמל קיצור דרך הוא קל. יש ללחוץ על סמל קיצור הדרך לחיצה כפולה, ו-Windows תפתח מייד את היישום המבוקש.

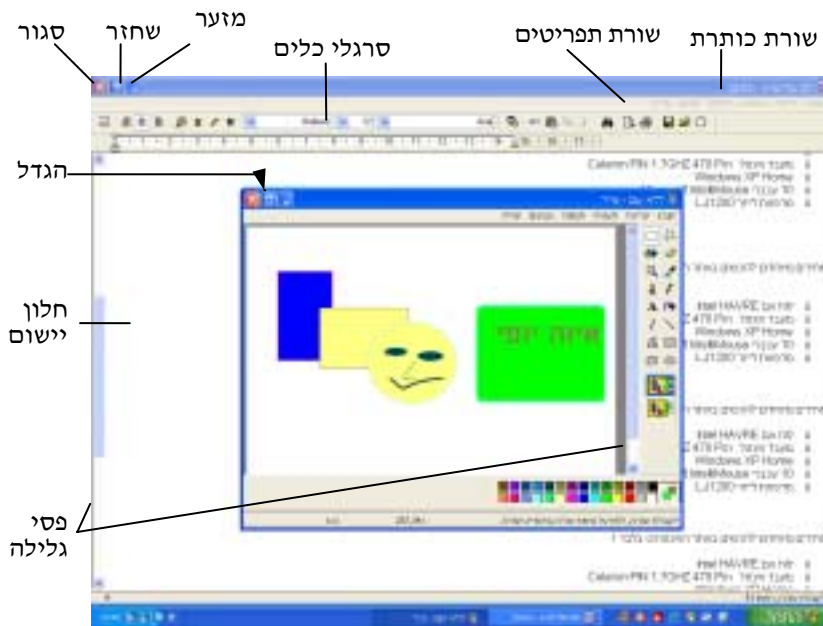
עבודה בחלונות

בסביבת Windows, פעולות כמו כתיבת מסמך, הפעלת גיליון אלקטרוני או ציור תמונה, מתרחשות בתוך מלבן המצויר על המסך הנקרא חלון (Window). דרך זו מאפשרת הפעלת מספר יישומים בו-זמנית. כל יישום פועל בחלון משלו. לרוב היישומים הרגילים יש תכונות משותפות, כפי שמודגם בתרשים 2.4. בחלק מהיישומים בסביבת Windows ניתן אף לפתוח מספר חלונות מסמכים, המאפשרים עבודה על יותר ממסמך אחד ברגע נתון.

קיבוץ לחצנים

לא, זה אינו קיבוץ חדש בחולות חלוצה בנגב. זו תכונה יעילה של Windows XP לשמור את שורת המשימות מסודרת. אם תפתח מספר חלונות של אותו יישום תדאג Windows XP לקבץ את כל לחצני היישום בלחצן אחד. לחיצה על לחצן זה תאפשר לך לבחור מבין החלונות הפתוחים של יישום זה את החלון בו אתה מעוניין.

הפעלת יישומים

תרשים 2.4

החלונות מוצגים על המסך בגדלים שונים, הניתנים להתאמה ביישומים השונים. לרוב החלונות יש מאפיינים דומים (אם כי, לא תמיד הם באותו צד).

שטח המסך הוא משאב יקר בסביבת Windows, וככל שמעמיקים בהכרת סביבת עבודה זו, חשים זאת יותר ויותר. בדומה לשולחן העבודה במשרד, כך גם המסמכים, הדוחות, הטיטות והפתקים נעמים זה על זה על השולחן. כל חלון פעיל מכסה חלק מהסמלים, או חלון אחר הנמצא על שולחן העבודה. מסיבה זאת, חשוב להבין כיצד ניתן להתאים את הגודל והמיקום של החלון.

תרגול

לצורך התרגול נפתח מספר חלונות.

1. לחץ **התחל**.
2. הצבע על **כל התוכניות**.
3. בחר **כתבן** (מעבד תמלילים שהוא חלק ממערכת ההפעלה).
4. לחץ פעם נוספת על **התחל**.
5. הצבע על **כל התוכניות**.
6. הצבע על **משחקים**.
7. לחץ על **סוליטייר**.
8. לחץ שוב על **התחל**.
9. מרשימת התוכניות המופיעה בחלקו הימני של תפריט התחלה לחץ על **Windows Media Player**.
10. לחץ שוב על **התחל**.
11. מרשימת התוכניות המופיעה בחלקו השמאלי של תפריט התחלה לחץ על **המחשב שלי**.

שים לב לכך שלא תמיד צריך ללחוץ על תפריט. השגיחה קצרה של סמן העכבר מעל שמו של תפריט תגרום לפריסתו של התפריט עצמו.

כעת, פתוחים על המסך ארבעה חלונות יישומים (כתבן, סוליטייר, Media Player והמחשב שלי) איתם תוכל לתרגל.

שינוי גודל החלון

רוצה בחלון הגדול ביותר? מוכן לתרגל קצת את שלמדת עד כה? בחלון **הכתבן** השתמש בלחצן **הגדל** (Maximize) , הפורש את החלון לכל גודל המסך. אופן הפעלת הלחצן: לחיצה בודדת על לחצן הגדלת החלון בעזרת העכבר. ברגע שהחלון נפרש אין צורך בלחצן זה יותר, וסמל הלחצן משתנה ללחצן **שחזר** (Restore) , לחיצה עליו מחזירה את החלון לגודלו המקורי (לפני ההגדלה). הגדלת החלון נעשית כשרוצים לראות את היישום בצורה ברורה, וכיסוי חלונות פתוחים אחרים או סמלים אינה פוגעת במהלך העבודה השוטף. תצוגה של מראה הלחצנים המדוברים תוכל לראות בתרשים 2.4.

פרישת חלון אחד על פני המסך כולו אינה פוגעת ביישומים האחרים הפועלים במקביל, והם ממשיכים להתבצע ללא כל הפרעה. החלונות מכוסים באופן זמני בלבד, ולא ניתן לראותם כרגע. הדבר דומה לפריסת מפה גדולה על ניירות, תיקיות וכלי כתיבה המונחים על שולחן עבודה פיסי. כל הדברים שהיו על השולחן וכוסו, נשארו שם - אבל לא ניתן לראות אותם עד שתוסר המפה, או שהמפה תורם ומשהו יימשך מתחתיה, ויונח על המפה - מעל כל שאר הדברים (זהו החלון הפעיל המוצג בקדמת התצוגה).

לחצן **מזער** מאפשר כיווץ החלון, כדי שלא יבזבז שטח מסך יקר שלא לצורך. היישום עדיין פעיל, אך מוצג כסמל **בשורת המשימות**. הקטנת חלון נעשית כאשר מעוניינים לפנות שטח מסך ולבצע דבר מה אחר. הקטנת חלון דומה להזזת מכשיר הטלפון לפינת שולחן העבודה, עד לרגע בו צריך לטלפן, ובינתיים מתפנה מקום בשולחן העבודה.

לאחר לחיצה על לחצן **מזער**, מתקבל המסך הנראה בתרשים 2.5. ניתן להבחין כי חלונות היישומים שפתחת אינם נראים, אבל בשורת המשימות עדיין מופיעים שלושה לחצנים. לשחזור החלון לגודלו המקורי, יש ללחוץ על לחצן היישום שבשורת המשימות. כאשר תרצה לעבוד עם יישום שלחצן עבורו מופיע בשורת המשימות, לחץ על הלחצן. אין צורך לפתוח את היישום פעם נוספת.

שאלה ותשובה!

מה קורה לתוכן החלון כאשר משנים את גודלו?

אל תדאג לאובדן תוכן החלון כאשר מקטינים אותו, או כאשר מכסים עליו בחלון אחר. אם לא רואים את החלון, אין זה אומר שהוא הולך לאיבוד. שינוי גודל החלון משנה את **צורתו** - אך לא את תוכנו.

תרשים 2.5

החלון הממוזער מוסתר. לחיצה על לחצן יישום בשורת המשימות תקרא לו חזרה.

טיפ!

דרך נוספת למזעור חלון היא לחיצה על לחצן החלון בשורת המשימות. לחיצה ראשונה תעביר את החלון לקדמת התצוגה ולחיצה נוספת תמזער את החלון ללחצן בשורת המשימות.

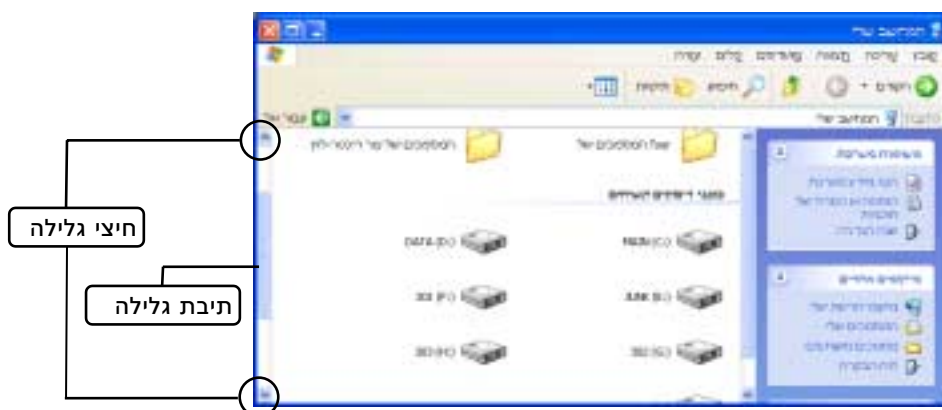
שחזר את גודל חלון ה**כתבן** לגודלו המקורי. שים לב לגבול העבה המקיף את החלון. הצבת סמן העכבר מעל הגבול, משנה אותו ל**חץ דו-ראשי** (↔). ניתן לעשות זאת בכל ארבעת הצדדים, או הפינות, של החלון. נסה זאת ותראה שלפעמים החץ אנכי, לעיתים הוא אופקי, ולעיתים הוא מוצג בזווית.

משמעות צורת החץ הדו-ראשי היא, שעכשיו ניתן לגרור את גבול החלון ולקבוע לו גודל חדש. לשינוי גודל החלון לחץ והחזק את לחצן העכבר השמאלי בזמן הזזת העכבר לאחד הכיוונים שלעברם מצביע החץ. בזמן התנועה משתנה גודל החלון, בהתאם לכיוון הגרירה. שחרור לחצן העכבר מקבע את גודל החלון החדש, גדול או קטן יותר.

גלילת חלונות

הקטנת החלון (על ידי גרירת גבול החלון), כך שלא ניתן להציג את כל תכולתו, גורמת לכך שלא ניתן יהיה לראות את כל תכולת החלון. לכן, מופיעים **פסי גלילה**, בהם תמצא **תיבת גלילה** ו**לחצני גלילה**. בצידו ו/או בתחתיתו של החלון (ראה תרשים 2.6). פסי גלילה אלה מאפשרים "לגלול" את החלון על פני התוכן במקרה שלא ניתן להציג את כולו, עקב גודלו הקטן של החלון.

תרשים 2.6

חלק מהחלונות יש פסי גלילה, המאפשרים לקבוע איזה חלק מהמסמך או מהמידע יוצג בחלון.

תרגול

באמצעות לחצן החלון **המחשב שלי** שבשורת המשימות העבר את חלון **המחשב שלי** לקדמת התצוגה. לחיצה על אחד מ**חיצו הגלילה** הנמצאים משני עברי **פס הגלילה**, מאפשרת לראות חלקים של תוכן החלון, לפי כיוון החץ. לשם הזזת מסך חלון שלם בבת-אחת יש ללחוץ על האזורים האפורים הנמצאים משני צידי **תיבת הגלילה** - התיבה הארוכה שבאמצע פס הגלילה. גרירת תיבת הגלילה מאפשרת גם היא תנועה מהירה בתוך החלון.

יציאה מיישום

חשוב לצאת מיישום באופן מסודר, אחרת עלולים להיגרם נזקים לקבצים וליישום.

יישומי Windows מאפשרים לך מיגוון דרכים ליציאה מיישום:

♦ פתיחת תפריט **קובץ** וממנו בחירה באפשרות **יציאה**.

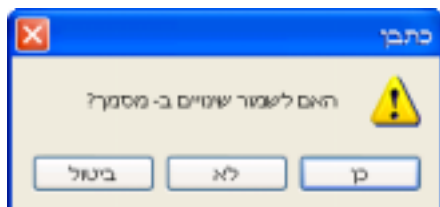
או

♦ לחיצה על לחצן שבפינה השמאלית-העליונה של חלון היישום.

או

♦ ללחוץ לחיצה ימנית על סמל היישום בשורת המשימות, ולבחור ב**סגור** מהתפריט שנפתח.

אם יש לך מסמך "חיי" ביישום הפועל בחלון, וערכת בו שינויים אחרי הפעם האחרונה בה שמרת אותו (או שעדיין לא שמרת אותו כלל), תישאל על ידי היישום אם ברצונך לשמור את המסמך. ענה **כן** כדי לשמור את השינויים שביצעת. ענה **לא** כדי לצאת מהחלון מבלי שהשינויים שערכת בתוכן המסמך יישמרו, ענה **ביטול** כדי לבטל את פעולת היציאה ולחזור לחלון.

הערה!

יש הבדל קטן בין סגירת חלון לסגירת היישום. יישומים מסוימים מאפשרים פתיחת מספר מרובה של חלונות מסמך בחלון יישום בודד. במקרים כגון אלה תמצא שיציאה מהיישום סוגרת מספר חלונות. בניגוד לכך, תמצא שסגירת חלון מסמך ביישום לא בהכרח סוגרת את היישום עצמו. לסגירת חלון, בסיום השימוש בו, יש ללחוץ על לחצן **סגור** - הלחצן הקטן שנמצא בפינת חלון המסמך (לא חלון היישום). הוא יסגור את החלון הפעיל ביישום. יישומים מסוימים כוללים בתפריט **קובץ** את הפקודה **סגור**, בדיוק למטרה זו - סגירת **חלון המסמך** אך בו בזמן השארת היישום פעיל.

השימוש בתפריטים

לאורך חלקו העליון של חלון יישום מופיעות מילים כדוגמת **קובץ**, **עריכה**, **תצוגה**, **מועדפים**, **כלים**, **עזרה**. מקם את סמן העכבר על המילה **תצוגה** ולחץ פעם אחת על לחצן העכבר השמאלי. **התפריט** נפרש מתחת למילה ומציג את האפשרויות הקיימות בו (ראה תרשים 2.7). האפשרויות הנגלות בתפריט הנפרש הן למעשה פקודות שניתן לתת

למחשב, כדי שיחולל שינוי בתצוגת החלון (במקרה הזה). לחיצה באמצעות לחצן העכבר השמאלי על פקודה בה מעוניינים, גורמת לתפריט להיעלם ולפקודה להתבצע. הפשטות והגישה הקלה לפקודות חוסכות פעולות הקלדה רבות.

בעברית פשוטה!

תפריט הוא אוסף פקודות המאפשרות את הפעלת Windows ויישומים בסביבת Windows. שיטת הפעולה דומה לתפריט במסעדה: רק צריך להצביע על פריט בתפריט ולבקש: "את זה" (קליק).

בחלק מהתפריטים יבוצעו פקודות התפריט באופן מיידי. לחלק מהפקודות בתפריט מתוסף ראש חץ בהמשך הפקודה. אם מציבים את סמן העכבר לשנייה או שתיים על פקודה כזו (לדוגמה, **סדר סמלים** בתפריט **תצוגה**), Windows תפתח תפריט נוסף ובו פקודות משלימות. תפריט מסוג זה נקרא **תפריט מדורג**.

תרשים 2.7

התפריטים הנגללים, המוסתרים בשורת התפריט, מכילים פקודות הפעלה ליישומים שונים.

טיפ!

לחיצה נוספת על פקודה שפתחה תפריט כלשהו סוגרת אותו מיידי. לחיצה אחת על **תצוגה** והתפריט יופיע, לחיצה נוספת על **תצוגה** והתפריט ייעלם. ניתן גם להקיש על מקש Esc במקלדת, זו דרך יציאה כמעט מכל תפריט ב-Windows.

תיבות דו-שיח

יכול להיות שזה נשמע קצת מוזר ולא נורמלי, אבל ניתן "לדבר" עם Windows. ברור ש-Windows לא ממש מדברת. במקום זאת, כתחליף מוצלח למדי, צורת התקשורת מתבצעת באמצעות חלון מסוג מיוחד, **תיבת דו-שיח**. בתיבות הדו-שיח מופיעות הודעות חשובות או שמופיעים מקומות ריקים, בהם ניתן להקליד מידע נוסף שיכוון את Windows לביצוע הפקודות כראוי.

טיפ!

בזמן העיון בתפריט כלשהו בכל יישום הפועל בסביבת Windows, שים לב שליד חלק מהפקודות מופיעות שלוש נקודות "...". שלוש הנקודות מציינות שלהשלמת ביצוע פקודה זו תוצג תיבת דו-שיח לקבלת פרטים נוספים מהמשתמש.

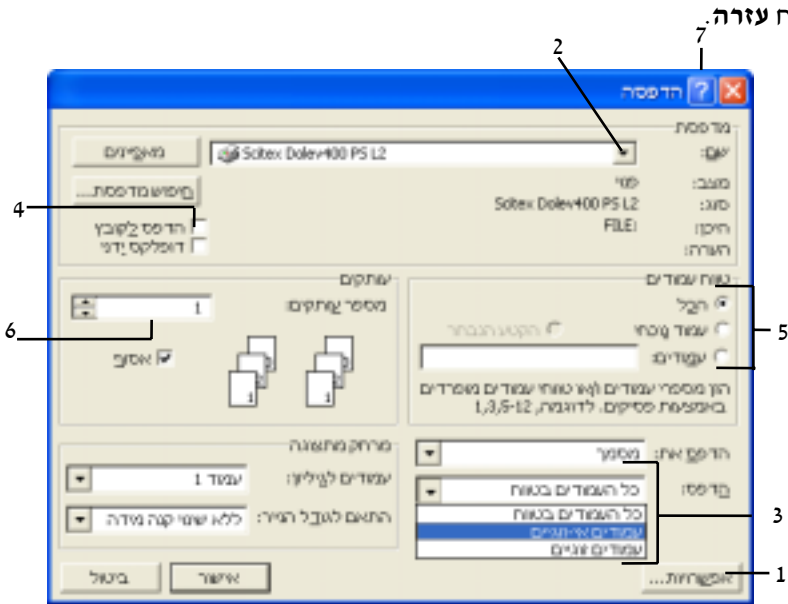
לדוגמה, בחלון **המחשב שלי** פתח את תפריט **כלים** ובחר בפקודה **אפשרויות תיקיה**, כדי להציג את תיבת הדו-שיח **אפשרויות תיקיה**. לסגירת תיבת הדו-שיח יש ללחוץ על לחצן **ביטול**.

ניתן לראות בתיבת הדו-שיח מעין טופס המיועד למילוי הנמצא על המסך, שמאפשר לתת ל-Windows, או ליישום הפועל בסביבת Windows הוראות מפורטות. בדרך כלל, בטפסי נייר משתמשים בתערובת סימונים, אפשרויות בחירה מגוונות, ושדות ריקים. כך גם עם תיבות דו-השיח של Windows. תרשים 2.8 מציג תיבת דו-שיח בעלת אפשרויות ומאפיינים שונים. לאחר מילוי הפרטים בתיבת הדו-שיח, על פי ההוראות ובמקומות המתאימים, יש ללחוץ על **אישור**, להשלמת הפקודה בהתאם להגדרות שנבחרו. לחצן **ביטול** מבטל את הבחירה שנעשתה ומאפשר מתן פקודה חדשה.

תרגול

לחצן **עזרה ?** הוא אחד המאפיינים השימושיים של תיבות הדו-שיח ב-Windows 2000. אם לא בטוחים כיצד פועלת אפשרות בתיבת הדו-שיח, אזי בלחיצה על לחצן **העזרה ?**, ישתנה סמן העכבר ואליו יתוסף גם סימן שאלה **?**. לחיצה על תיבת דו-שיח לגביה מעוניינים לקבל פרטים נוספים תציג תיבה, ובה תיאור של האפשרות המבוקשת (ראה תרשים 2.9). לחיצה על מקש כלשהו גורמת לסגירת תיבת הדו-שיח **עזרה ?**.

תרשים 2.8

- בדומה לטפסים מנייר, תיבות הדו-שיח קולטות מידע בדרכים שונות:
1. באמצעות לחצן **אפשרויות** ניתן להגיע לתיבות דו-שיח עם אפשרויות נוספות.
 2. מאחורי חץ הגלילה מסתתרת תיבת רשימה של אפשרויות.
 3. רשימת בחירה מאפשרת בחירה של פריט מתוך רשימה.
 4. תיבת סימון מאפשרת בחירת אפשרויות רצויות.
 5. לחצן אפשרויות מאפשר בחירה באפשרות אחת מבין כמה.
 6. בתיבת הטקסט ניתן להקליד מידע נוסף, כמו מספרים או שם קובץ.
 7. לחיצה על לחצן **העזרה** של תיבת הדו-שיח, ולאחר מכן לחיצה על פריט כלשהו בתיבת הדו-שיח מאפשרת קבלת מידע על הפריט שנבחר.

תרשים 2.9

מספר לחיצות עכבר יספקו לך את המידע הדרוש לקבוע מהן האפשרויות לבחירה בתיבת הדו-שיח.

לחיצה ימנית בעכבר - תפריטי קיצור

יש המון דברים שניתן לעשות בעזרת לחצן העכבר הימני, רובם מספקים גישה מהירה לפקודות שהתרגלת למצוא בשורת התפריטים.

הלחצן הימני בעכבר נועד להפעלת פקודות בתפריטי קיצור. כמעט כל אובייקט ב-Windows XP יפיק תפריט קיצור זה או אחר, כאשר תלחץ עליו (יש משתמשים

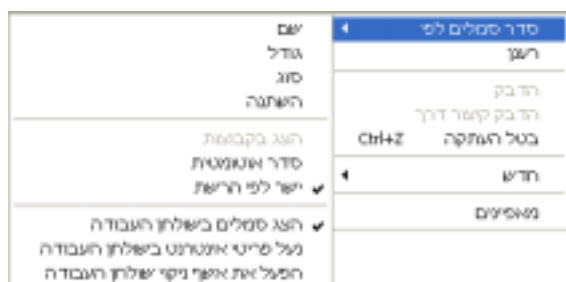
שקוראים לתפריט הקיצור תפריט הקשר או תפריט מקוצר). לדוגמה, אם תלחץ לחיצה ימנית על קובץ כלשהו בחלון המחשב שלי או בסייר Windows, יופיע תפריט קיצור ובו מבחר פקודות אותן ניתן לבצע על סוג הקובץ הנבחר (ראה תרשים 2.10).

תרשים 2.10

ייתכן שתפריט הקיצור שלך ייראה שונה, תלוי בסוג הקובץ עליו לחצת ובתוכנות המותקנות במחשב שלך.

אם תלחץ לחיצה ימנית על מקום ריק בשולחן העבודה תקבל תפריט קיצור אחר, כדוגמת זה הנראה בתרשים 2.11.

תרשים 2.11

תפריט הקיצור שמופיע כאשר סמן העכבר מצביע על מקום ריק בשולחן העבודה.

תוכל גם לנסות לבצע לחיצה ימנית על לחצן התחל ועל שורת המשימות.

שורת המשימות

לשולחן העבודה של Windows XP יש שורה כחולה לרוחב הגבול התחתון, הנקראת **שורת המשימות** (Taskbar). בחלקה הימני של שורת המשימות נמצא לחצן התחל (אם הוא בפינה השמאלית הוא נקרא Start) ובפינה השמאלית מופיע שעון דיגיטלי.

הערה!

כפי שנאמר קודם לכן, ההתייחסות לצבעים ולהגדרות היא למצבי ברירת המחלל כפי שהם כאשר המערכת מותקנת. ניתן לשנות את צבעי התצוגה, את הרקע ואת המראה הכללי של Windows XP.

ייתכן שבשורת המשימות שלך קיימים אובייקטים נוספים. לדוגמה, שורת המשימות הנראית בתרשים 2.12 מציגה את סרגל הכלים הפעלה מהירה (Quick Launch), את סמל החיבור לחשמל, רמקול (כרטיס קול), מחוון השפה, מחוון הקישור לרשת, סמל של Messenger (תוכנה למסרים מיידיים של Microsoft) וסמל תוכנית אנטי-וירוס.

2.12 תרשים

כאשר תפעיל את Windows XP בפעם הראשונה, תציג שורת המשימות לפחות את לחצן **התחל** ואת השעה הנוכחית. זו שורת משימות של מחשב המשמש אותי לעבודה.

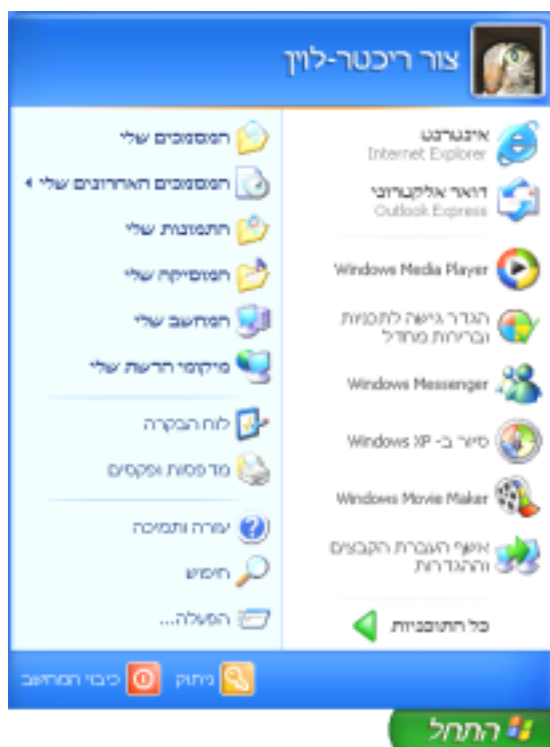
לחצן התחל

לחצן **התחל** הוא הכלי בו תשתמש כדי להגיע לתפריט **התחלה**, וכל שדרוש הוא לחיצה יחידה בעכבר. כאשר מופיע תפריט **התחלה** הוא מכיל, כברירת מחדל, שמונה עשר פריטים (ראה תרשים 2.13). ייתכן שבתפריט **התחלה** יופיעו פריטים אחרים (בעיקר הכוונה לפריטים נוספים). תפריט זה ניתן להתאמה אישית ובהמשך הדרך הוא גם לומד את השימוש שלך במחשב, ומתאים את עצמו אליך.

לחצני שורת המשימות

כאשר אתה פותח יישום, מציגה שורת המשימות לחצן עבורו, כדי לציין שיישום זה פועל. הלחצן מכיל את שם היישום וסמל עבורו (ראה תרשים 2.14).

אותו דבר קורה כאשר אתה פותח חלון מכל סוג, לאו דווקא חלון יישום. אם תפתח את **סייר Windows**, או תשתמש בתיבת דו-שיח להתאים או להגדיר מאפיין כלשהו של Windows XP, תראה שעבור כמעט כל חלון שאתה פותח מופיע לחצן בשורת המשימות. הלחצן הזה לא ייעלם עד שתסגור את החלון.

2.13 תרשים

פריטי ברירת המחדל בתפריט התחלה מספקים גישה לתוכניות ולכלים להם אתה זקוק כדי להתחיל את עבודתך.

וכאן טמון הכוח האמיתי של שורת המשימות: **ממתג משימות**. לחץ על לחצן כלשהו כדי להביא את חלון היישום אל קדמת המסך, כדי שתוכל לעבוד בו. אין זה משנה מה מצב החלון (ממוזער, או סתם מוסתר על ידי חלונות אחרים), ברגע שאתה לוחץ על הלחצן בשורת המשימות הוא נפתח והופך להיות החלון הפעיל.

2.14 תרשים

פתיחת חלון יישום מציבה לחצן בשורת המשימות.

כאשר אתה מעוניין לעבור לעבוד בחלון אחר, לחץ על לחצן בשורת המשימות. תוך שבריר שנייה מופיע בקדמת המסך החלון המבוקש, ואילו החלון שזה עתה עזבת נעלם

לו ברקע. אם תלחץ על לחצנים נוספים בשורת המשימות כדי לעבור בין היישומים הפעילים, יישארו כל היישומים שברקע פעילים גם הם.

ככל שתפתח יותר חלונות של יישומים שונים נעשים הלחצנים שעל שורת המשימות קטנים יותר, כדי להמשיך ולפנות מקום ללחצנים נוספים. בסופו של דבר, תתקשה לזהות איזה לחצן שייך לאיזה יישום. כפי שהוזכר קודם, ל-Windows XP יש תכונה חביבה הנקראת **קיבוץ לחצנים** (Grouping) המקבצת לחצנים של אותו יישום (כגון סייר Windows, Internet Explorer או Word) ללחצן בודד. שם הלחצן הופך להיות כשמו של היישום, ולצידו מתווסף מספר. מספר זה מציין את מספר החלונות הפתוחים של אותו יישום. לחיצה על לחצן מקובץ תציג את רשימת החלונות הפתוחים של אותו יישום, וממנה תוכל לבחור לאיזה חלון ברצונך לעבור (תרשים 2.15).

תרשים 2.15

לחץ על לחצן מקובץ ובחר לאיזה מהחלונות ברצונך לעבור.

כאמור, במקרה שפתחת מספר רב של חלונות של יישומים שונים, הופכים לחצני היישומים בשורת המשימות לקטנים מאוד. שורת המשימות מסייעת לך לזהות את הלחצנים באמצעות **תיאורי כלים** עבור כל לחצן. הצב את סמן העכבר על לחצן כלשהו שכותרתו מוסתרת והמתן. תיאור הכלי יתאר את היישום הפתוח ואת המסמך הפעיל בו, אם קיים כזה (תרשים 2.16).

תרשים 2.16

הצב את סמן העכבר מעל לחצן כדי לראות פרטים נוספים אודותיו.

טיפ!

אם תציב את סמן העכבר מעל השעון הדיגיטלי שבשורת המשימות משמאל, יוצגו לפניך היום והתאריך הנוכחיים.

כאשר אתה עובר בין חלונות, נשמר מצבו של החלון כפי שהיה. קיימים שלושה מצבים לחלון Windows:

- ◆ **מוגדל** (Maximize) - החלון תופס את כל שטח המסך. אפילו אם תעבור לחלון אחר המסתיר אותו, חלון זה נשאר בגודל מסך מלא, אבל ברקע.
- ◆ **ממוזער** (Minimized) - חלון ממוזער אינו נראה לעין וקיים רק כלחצן בשורת המשימות. למרות זאת, תוכנית היישום עדיין פעילה.
- ◆ **משוחזר** (Restored) - מציין חלון שלו גודל מסוים (קטן ממסך מלא) בו אתה יכול לשלוט.

מגש שורת המשימות

צידה השמאלי של שורת המשימות, במקום בו מופיע השעון ואולי גם סמלים נוספים, נקרא **מגש** (Tray) ונועד להכיל סמלים המייצגים אפשרויות מערכת. בנוסף לתצוגת השעון הדיגיטלי, ייתכן שתראה במגש שורת המשימות את האובייקטים הבאים:

- ◆ **סמל רמקול**, המופיע כאשר במחשב מותקן כרטיס קול.
- ◆ **סמל שני מחשבים** (אחד מאחורי השני). כשהמסכים מנצנים מהווה הדבר כחיווי לכך שקיים קישור ועוברים נתונים) מופיע כאשר אתה מחובר לרשת או גולש באינטרנט.
- ◆ **סמל סוללה** או **כבל חשמל** המנטר את ניהול מאפייני צריכת החשמל של Windows XP, אם נעשה בהם שימוש (בדרך כלל במחשבים ניידים).

- ◆ סמל התקן נשלף (סורק או מצלמה דיגיטלית) מופיע כאשר מחובר למחשב סורק או מצלמה דיגיטלית.
- ◆ סמל כרטיס PCMCIA (או PC Card) מופיע כאשר מותקן כרטיס PCMCIA במחשב (גם במקרה זה מדובר במחשבים ניידים).
- ◆ סמל מדפסת מציין שכרגע מתבצעת פעולת הדפסה.
- ◆ מחוון שפה **En**, הוא בעצם סרגל כלים נפרד. הוא מציין חיווי לגבי השפה הפעילה במחשב. אם במחשב מותקנות רק השפות עברית (He) ואנגלית (En), ניתן לעבור ביניהן באמצעות הקשה על שילוב המקשים Alt+Shift.
- יישומים ותוכניות שירות אחרות עשויים להציב סמלים במגש שורת המשימות. סמלי מגש נפוצים מאוד עבור תוכניות ושירותים המופעלים בעת הפעלת Windows (כגון תוכנת אנטי-וירוס)

השימוש בתפריט הקיצור עבור לחצני שורת המשימות

ניתן ללחוץ לחיצה ימנית על לחצן בשורת המשימות, כדי לראות תפריט קיצור המאפשר לך לבחור את מצב החלון כאשר אתה עובר אליו (ראה תרשים 2.17).

בדרך זו, תוכל לעבור אל חלון היישום ולשנות את גודלו בו-זמנית. לדוגמה, אם חלון הנמצא ברקע מופיע בגודל מלא, וברצונך להקטין אותו כדי שיהיה לך שני חלונות פתוחים בו-זמנית, תוכל לבחור מתפריט הקיצור באפשרות **שחזר**, כדי לראות אותו בגודל משוחזר, ולא בגודל מסך מלא.

תרשים 2.17

שנה את גודל חלון היישום כאשר אתה עובר אליו.

תפריט הקיצור אינו אומר במפורש באיזה מצב נמצא החלון המבוקש, אך בדרך כלל תוכל להבין זאת מהאפשרויות המוצעות לך. למעשה, זה לא ממש חשוב מה מצב החלון כרגע, חשוב כיצד אתה רוצה שייראה החלון כשתעבור אליו.

תפריט קיצור מאפשר גם לסגור חלון, או לצאת מיישום. בחר **סגור** כדי לסגור את החלון - הלחצן נעלם משורת המשימות. אם הלחצן מייצג יישום ובו מסמך פתוח שנערכו בו שינויים שעדיין לא נשמרו, ישאל אותך היישום האם לשמור את השינויים לפני הסגירה (ראה תרשים 2.18).

תרשים 2.18

יציאה מיישום מבלי לעבור אליו חוסכת זמן ואינה מהווה סכנה כלשהי מפני עזיבת מסמך שתוכנו עדיין לא נשמר.

טיפ!

לא כל תפריטי הקיצור שווים! לתפריטי הקיצור שיופיעו בעת לחיצה ימנית על לחצן יישום בשורת המשימות ייתכנו אפשרויות הזמינות רק עבור יישום מסוים זה. לדוגמה, לחיצה ימנית על לחצן יישום ה-E-Mail מציג אפשרות Check for Mail בתפריט הקיצור.

התאמה אישית של שורת המשימות

שורת המשימות ואופן פעולתה ניתנים לשינוי במיגוון דרכים. התאמה אישית של שורת המשימות יכולה להפוך אותה ליעילה יותר, מכיוון שאפשר להתאים את התנהגות שורת המשימות והופעתה לאופן עבודתך האישי.

הזזת שורת המשימות

אינך חייב לשמור על שורת המשימות בצמוד לתחתית המסך. תוכל להצמידה לכל אחד מארבעת הצדדים, כרצונך. כדי להזיז את שורת המשימות, עליך לבצע את הצעדים הבאים:

1. הצב את סמן העכבר מעל שורת המשימות, במקום ריק מלחצנים (בשורת משימות המכילה לחצנים רבים, תוכל למצוא מרווח קטן בין המגש והלחצן האחרון בשורת הלחצנים).

2. לחץ לחיצה ימנית על המקום הריק ובתפריט הקיצור לחץ על **נעל את שורת המשימות**, שכרגע מסומן לידה ✓. פעולה זו משחררת את נעילת שורת המשימות וכעת תוכל לבצע בה שינויים.

3. לחץ על מקום ריק בשורת המשימות והחזק את לחצן העכבר השמאלי. כעת, גרור את שורת המשימות לצד המסך (כפי שמודגם כאן), או לגבולו העליון של המסך.

4. כאשר תראה את שורת המשימות נצמדת אל גבול המסך (יחד עם כל הלחצנים שעליה) שחרר את לחצן העכבר, כדי להציב את שורת המשימות במיקומה החדש.

כאשר שורת המשימות מוצבת בגבול הימני, או השמאלי, של שולחן העבודה היא תופסת יותר מקום, מפני שהלחצנים בשורת המשימות תמיד מיושרים אופקית (כדי שלא תצטרך להטות את הראש כל פעם שתרצה לקרוא מה כתוב עליהם).

שינוי גודל שורת המשימות

אם אתה רוצה, תוכל להגדיל את שורת המשימות, כשהיתרון הנראה לעין הוא בעיקר אם אתה רגיל לעבוד עם הרבה חלונות פתוחים - כך מתפנה מקום לכל לחצן, ולכן הוא גם קריא יותר.

כאשר אין לחצנים רבים על שורת המשימות תגלה שהקטנת שורת המשימות היא יתרון, מפני שכך אתה מגדיל את שטח חלון היישום בו אתה עובד.

כדי לשנות את גודל שורת המשימות, עליך קודם לבטל את נעילת שורת המשימות (כפי שהוסבר קודם), ואז לפעול על פי ההוראות הבאות (בהנחה ששורת המשימות נמצאת במיקום ברירת המחדל שלה, בתחתית המסך):

1. לאחר שביטלת את נעילת שורת המשימות, הצב את סמן העכבר בקצה גבולה העליון של שורת המשימות, החלק הקרוב ביותר לשולחן העבודה. כאשר הוא מוצב נכון, צורתו משתנה לצורת חץ דו-ראשי.

2. לחץ והחזק את לחצן העכבר השמאלי וגרור את העכבר כלפי מעלה כדי להגדיל את שורת המשימות, או כלפי מטה כדי להקטין אותה.

3. שחרר את לחצן העכבר כאשר שורת המשימות מגיעה לגודל הרצוי לך.

שינוי גודל שורת המשימות הנמצאת בצידו המסך נעשה באופן שונה במקצת:

◆ אם משנים את גודל שורת המשימות הצמודה לחלקו התחתון או העליון של המסך, לא ניתן לכוונן את גודלה בדיוק. שורת המשימות תקפוץ במרווחי גודל שהם גובה לחצן.

◆ אם משנים את גודל שורת משימות הצמודה לאחד מצידי המסך, ניתן לשחרר את סמן העכבר בנקודה כלשהי, ושורת המשימות תשמור על גודלה הנוכחי.

כאשר מגדילים את שורת המשימות, מצטופפים הסמלים שעל שולחן העבודה, כדי שלא יוסתר אף סמל על ידי שורת המשימות הגדלה. כשמקטינים את שורת המשימות, הסמלים יתפרשו וינצלו את המרווח החדש שנוצר.

טיפ!

השבת שורת משימות נסתרת. אם אתה מפעיל יישום המסתיר לך את שורת המשימות, אתה עדיין יכול להגיע אליה. הקש על מקש או על צירוף המקשים Alt+Esc כדי להציג את שורת המשימות. השתמש בלחצנים שעל שורת המשימות כדי לעבור ליישום אחר, וכאשר אתה מוכן לחזור אל התוכנית המקורית (זו שמסתירה את שורת המשימות) לחץ על הלחצן שלה בשורת המשימות.

בסיום פעולת שינוי הגודל לחץ לחיצה ימנית על שורת המשימות פעם נוספת, ומתפריט הקיצור בחר **נעל את שורת המשימות**.

הגדרת מאפייני שורת המשימות

אם אתה מעוניין לשלוט בהתנהגות של שורת המשימות, עליך להגדיר את מאפייניה. דבר זה מתאפשר בתיבת הדו-שיח **מאפייני שורת המשימות ותפריט התחלה**. כדי לפתוח תיבת דו-שיח זו:

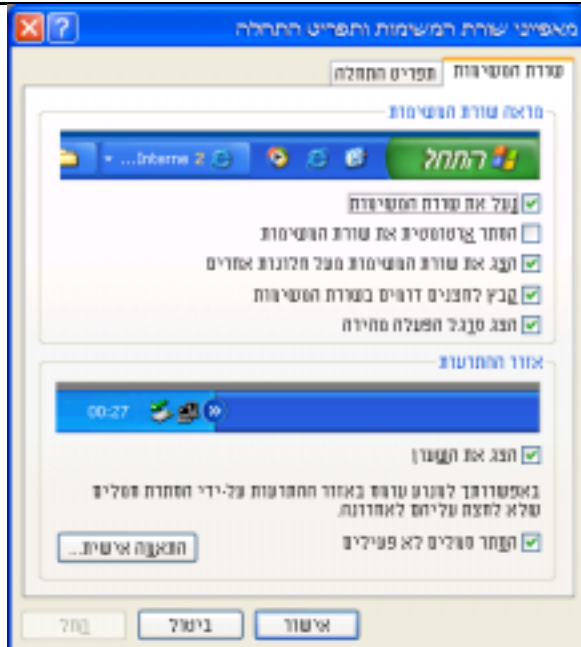
1. לחץ לחיצה ימנית על נקודה ריקה כלשהי בשורת המשימות.
2. מתפריט הקיצור המופיע בחר **מאפיינים**.

תיבת הדו-שיח **מאפייני שורת המשימות ותפריט התחלה** (תרשים 2.19) מציעה מספר אפשרויות מהן תוכל לבחור, או לבטל, על ידי לחיצה על תיבת הסימון המתאימה. שים לב שתיבת הדו-שיח שני אזורים: **מראה שורת המשימות ואזור ההתרעות**. אזור ההתרעות הוא מגש שורת המשימות.

התיבה **אזור ההתרעות** מכילה שתי אפשרויות בלבד, ואחת מהן ניתנת להתאמה אישית. האפשרות **הצג שעון** מסבירה את עצמה. האפשרות **הסתר סמלים לא פעילים** גורמת למערכת ההפעלה להסתיר את הסמלים אליהם לא התייחסת במשך זמן מוגדר ואינם נחשבים לקריטיים (כגון סמל הרמקול או סמל תוכנת האנטי-וירוס). התאמה אישית של אפשרות זו תאפשר לך לקבוע אם להסתיר סמל מסוים בעת חוסר פעילות שלו, להציג תמיד או להסתיר תמיד את הסמל הנבחר.

הצג את שורת המשימות מעל חלונות אחרים

כדי ששורת המשימות תופיע תמיד מעל כל חלון פתוח, בחר באפשרות **הצג את שורת המשימות מעל חלונות אחרים**. אם תבטל את הסימון בתיבה זו, יפסיקו היישומים להתאים את גודל החלון שלהם לשטח המסך הפנוי. כלומר, כל יישום בו תשתמש במצב מסך מלא, יסתיר את שורת המשימות מעיניך. כדי לחזור לשורת המשימות תצטרך לשנות את גודל חלון היישום, או להקיש על מקש .

תרשים 2.19

בתיבת הדו-שיח מאפייני שורת המשימות ותפריט התחלה ניתן להתאים את שורת המשימות.

אך אם שורת המשימות אינה תמיד עליונה, לחלון המוגדל של היישום שלך יהיה יותר מקום להתרווח ולהתמתח, דבר שלפעמים עוזר בעבודה. למשל, מעבד התמלילים שלך מסוגל להציג מספר שורות נוספות של טקסט, אם אינו חייב להתאים את עצמו לשורת המשימות. בנוסף, משתמשים רבים אינם רואים חשיבות בקיומה של שורת המשימות כאשר הם משתמשים בתוכנה לעריכה גרפית, או משחקים משחקי מחשב.

הסתר אוטומטית את שורת המשימות

כדי ששורת המשימות תיעלם כשאתה עובד בחלון יישום, ותשוב להופיע כשאתה זקוק לה, בחר באפשרות **הסתר אוטומטית את שורת המשימות**.

כאשר אפשרות זו מסומנת, שורת המשימות נעלמת מייד כאשר אתה לוחץ בנקודה כלשהי בשולחן העבודה, או בחלון יישום, או מייד כאשר אתה מרחיק את סמן העכבר 10 פיקסלים רחוק ממנה.

הפניה!

רוצה להזכיר לעצמך מה זה פיקסל? חזור לחלק הראשון, העוסק בחומרה - צגים ומסכים.

כאשר שורת המשימות מוסתרת תוכל לראות קו כחול ודק בתחתית המסך. קו זה מציין את גבול שורת המשימות המוסתרת. כשסמן העכבר מתקרב עד כדי שני פיקסלים מקו זה, תשוב שורת המשימות ותתגלה במסך.

כאשר שורת המשימות גלויה ואתה לוחץ עליה, אתה מפסיק באופן זמני את פעולת האפשרות **הסתר אוטומטית את שורת המשימות**. תוכל להזיז את סמן העכבר לכל מקום על שולחן העבודה, ושורת המשימות תישאר גלויה; ברגע שתלחץ על משהו בשולחן העבודה - תופעל אפשרות ההסתרה מחדש.

מה עושים אם שורת המשימות נעלמת

לפעמים, לאחר שתקטין את שורת המשימות באופן ידני עד לגודל קו, לא תצליח להחזיר אותה אל שולחן העבודה. הקו הכחול נעלם, או שאינך מצליח לגרום לסמן העכבר להפוך לחץ דו-ראשי. הנה הדרך לתקן זאת:

תרגול

1. הקש על מקש . הקשה זו מפעילה את לחצן **התחל** ומציגה את תפריט **התחלה**. זכור! לחצן **התחל** נמצא על שורת המשימות.

2. הקש **Esc**. תפריט **התחלה** נעלם, אך שורת המשימות עדיין בבחירה (ועדיין אינך יכול לראות אותה).
3. הקש את צירוף המקשים **Alt+מקש רווח**, כדי להציג תפריט קיצור.
4. מתפריט הקיצור, בחר באפשרות **שנה גודל**.
5. סמן העכבר משנה צורה לחץ בעל ארבעה ראשים . **אל תלחץ בעכבר**.
6. היעזר בלחצני החיצים שבמקלדת, כדי לשוב ולשנות את גודל שורת המשימות (אם שורת המשימות נמצאת בתחתית המסך, היעזר במקש החץ כלפי מעלה, ואם היא מוצמדת לצידו הימני של המסך - היעזר במקש החץ שמאלה).
7. סמן העכבר משנה צורתו לחץ דו-ראשי. בכל הקשה על מקש חץ מתרחק הסמן מגבול המסך. בנוסף לסמן העכבר עצמו, תראה גם קו אדום הנע איתו. הקו האדום מציין את מיקומו החדש של גבול שורת המשימות במסך שלך.
8. כאשר מגיע הקו האדום (וסמן העכבר הנע איתו) לנקודה המרוחקת דיה מגבול המסך, הקש **Enter**.
9. כעת, שנה את גודל שורת המשימות בדרך המוכרת, **ובזהירות**.

אם תהליך זה אינו מצליח להשיב את שורת המשימות האבודה, תיאלץ להקיש **Ctrl+Esc** פעם נוספת, והפעם לבחור מתפריט **התחלה** באפשרות **כיבוי**. הפעל את המחשב מחדש, אך הפעם הפעל את תפריט ההפעלה באפשרות **Safe Mode** (מצב בטוח). אפשרות זו משחזרת את שורת המשימות למיקום ברירת המחדל שלה.

כדי להפעיל את **Windows XP במצב בטוח**, הפעל את המחשב, הקש **F8** ומתפריט ההפעלה המופיע בחר באפשרות **Safe Mode**.

כדאי לשים לב שהפעלת המחשב **במצב בטוח** משחזרת את כל ברירות המחדל של אפשרויות שורת המשימות. אחת מברירות המחדל היא להציג את שורת המשימות, כך שעכשיו אתה רואה אותה. אם ביצעת שינויים אחרים כלשהם בשורת המשימות הם יאבדו ותיאלץ לבצע אותם פעם נוספת.

החלפת משתמש

אחד היתרונות הגדולים של מערכת ההפעלה **Windows XP Home Edition** טמון בעובדה שניתן להחליף משתמש, ועדיין להשאיר משתמש פעיל. למה זה טוב, אתה שואל? תאר לעצמך את התמונה הבאה: שעת ערב. הגעת הביתה מוקדם מהרגיל והתיישבת לעבוד על מסמך תזרים המזומנים המשפחתי של חודש ינואר. והנה שב לו בנך מחוג תאי-קוואן-דו, כולו שש אלי קרב ב-**Mortal Combat**. אם לא תיתן לו לשחק כרגע במחשב, הדבר עלול לעלות לך ביוקר (הוא כבר חגורה כתומה, שלב 6). אז אתה מקיש את צירוף המקשים **+L** והנה מופיע חלון בחירת המשתמשים. אתה לא חייב לסגור את הגיליון האלקטרוני הפתוח, לא את הקישור לאינטרנט (שמוריד שירים של פרנק סינטרה ברקע) ולא את המחשבון (שבדיוק חישבת בו איזה חישוב קטן). הבן שלך מתיישב מול המחשב, בוחר את המשתמש שלו (וגם אם הוא אינו יודע לקרוא זו אינה בעיה, כי הוא יכול ללחוץ על התמונה שלו עצמו) ומתחיל לשחק. כשאתך מצליחה לשכנע את הילדים לזוז לכיוון המקלחת הבן שלך בסך הכל יוצא מחשבון המשתמש שלו על ידי הקשה על צירוף המקשים **+L** , והנה שוב מופיע חלון בחירת המשתמשים. כמה פשוט והגיוני.

הדבר היחיד שצריך בשביל התסריט שתואר כאן הוא להגדיר לכל בן משפחה את החשבון שלו. תלמד כיצד לעשות זאת בספר **Windows XP למשתמש בבית ובמשרד**.

יציאה מ-Windows XP וכיבוי המחשב

בסוף יום העבודה (או בסוף יום של משחקי מחשב) מגיע זמן כיבוי המחשב. כיבוי המחשב מחייב **יציאה מסודרת** ממערכת ההפעלה, מפני שעליה לבצע מספר עבודות אחזקה לפני כיבוי אורות: קבצים צריכים להישמר או להיסגר, יישומי עזר הפועלים במקביל למערכת ההפעלה צריכים לסיים את עבודתם ופעולות נוספות הנדרשות על ידי מערכת ההפעלה.

כיבוי המחשב מתחיל בלחיצה על לחצן **התחל** ובחירה בפקודה **כיבוי**. פעולה זו פותחת את תיבת דו-שיח **סגירת Windows**, כפי שנראה בתרשים 2.20. לאחר בחירת האפשרות **כיבוי המחשב** עומדות בפניך שלוש אפשרויות (והן תלויות בחומרת המחשב):

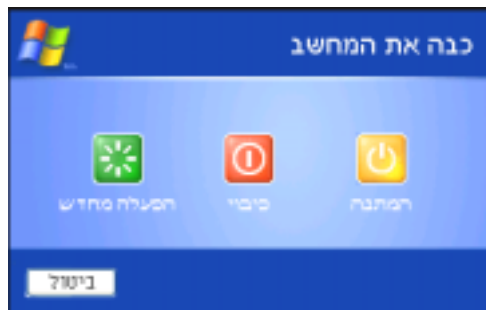

המתנה מכניס את המחשב למצב המתנה בו משתנה צריכת החשמל שלו, אך הוא זמין לפעולה מיידית. המסך כבה לאחר מספר דקות מוגדר, ואם הגדרות צריכת החשמל (הסבר בפרק הבא) קובעות זאת, ניתן גם להפסיק את פעולתם של מנועי הסיבוב של כונן הדיסק הקשיח. במצב זה אין המידע שבזיכרון המחשב נשמר לדיסק, ולכן, אם מתרחשת הפסקת חשמל המידע שבזיכרון אובד.

כיבוי כיבוי המחשב. כל התוכניות והיישומים ייסגרו וכל שירותי המערכת יופסקו. המחשב כבה לחלוטין. ההפעלה הבאה של המחשב תארך כרגיל ויהיה עליך להפעיל מחדש את כל היישומים הרצויים לך. שירותי המערכת יופעלו באופן אוטומטי.

הפעלה מחדש במקרים מסוימים תמצא לנחוך להפעיל מחדש את המחשב באופן יזום.

לחיצה על אחת מהאפשרויות המתוארות כאן תתחיל את תהליך כיבוי המחשב באופן הנבחר.

תרשים 2.20
תיבת דו-שיח כבה את המחשב.

כאשר Windows מאתרת מסמכים שאינם שמורים, היא תציג הודעה המבקשת ממך לשמור את השינויים בקבצים לפני היציאה. בזמן ניקוי שולחן העבודה על ידי Windows תופיע על המסך הודעה המבקשת להמתין עד לסיום התהליך. בסיום התהליך (ושוב, תלוי בחומרת המחשב) המחשב ייכבה מעצמו.

במקרה שהמחשב אינו כבה מעצמו תופיע ההודעה **כעת ניתן לכבות את המחשב**. לפעמים דרוש מעט זמן מרגע מתן ההוראה לכבות את המחשב ועד הופעת ההודעה. רק לאחר הופעת ההודעה המאשרת את כיבוי המחשב ניתן ללחוץ על מתג ההפעלה והכיבוי של המחשב, המנתק את המחשב מזרם החשמל.